God. XXVIII. - Br. 34 - U Zadru u Srijedu 28 Travnja 1915 Anno XXVIII. - N. 34 - Zara, Mercoledi 28 Aprile 1915 Smotra Palmatinska

DODATAK Ohjavitelja Dalmatinskomo

Garković pok. Ive artin Mirković pok.

- Božo Frakić pok. Ivan Frakić (Polje) - Viktor Mirković va 1 Joso Mirvić Antin 0:50 -

opa Stojsavljevića

, općine imotske. ankić, župnik kr.

25 - Rebić Stipe, ić Marijan Matin Gjuzel Ivan Božin

lavić Joza ž. An-

ova 1 - Kukulj ok. Andrije 1 anie Ivan Ilijin 1 čić Marta ž. Mauro: Stipe p. Ja-

Sanić Ruža ž. Jo-Kukulj Joko p.

Kukulj Mate p.

- Majić Ivan p Majić Stipe p

Zupić Matija ž.

1 — Župić Ana

я 1 — Perković

k. Ante 5 — To-

nte p. Joze 1:30.

Ferrari in Zara

& NIPOTE

effetti pubblic;

ondo il listino di

ere di pegno 41/2

Obbligazioni pro-

di pegno 41 2 0

di Budapest. -

di risparmio di

oviario Bulgare

erroviarie della

te di Valore al

agamento a rate

di Vienna 1874

mensili di Cor 20

⁰/₀. Vinc princ.

358. Vinc. princ.

rese 40/0. Vinc.

400. Vnc. princi-

ische, Italiane e

25.000, in rate

le Cor. 2 ecc.

e in Conto Cor-

avviso, verso un

rincipali piazze

operazioni d'in-

ieste dei propri

ligazioni contro

rtizzazione, alle

endi, Vita, Ac-

Agenzia Prin-

di di Trieste.

IUA

ničenim

e i na one

nji je ulog

a) sedmično;

od 1 krune

po pogodbi.

sve naloge

po pogodbi.

anje, uz na-

cu ili u te-

osjeguranja.

pira od vri-

rijednosti i

sti, čekove,

c uz najpo-

rsta papira

odložne pa-

ori vučenju.

Monarhije.

****

TAČNO

li di Cor. 10.

Cor. 10.

Cor. 20.

Cor. 8.

- ZARA

(Slijetti).

p. Ivana 5

Rassegna Dalmata

Cijena je na godinu Objavitelju Dalmatinskomu i Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 6; za Austro-Ugarsku kr. 8; samom Objavitelju Dalmatinskomu za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5; samoj Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi Objavitelja Dalmatinskoga stoje 6 para, a pojedini brojevi Smotre Dalmatinske isto 6 para. Zastareni brojevi para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične pretplate, biti ce povračena — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne

Pisma i novce tieba šiljati "Uredu Dalmatinskog Objavitelja u Zadar" Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Tiskarni

Prezzo d'associazione per un anno: Pell'Avvisatore Dalmato e la Rassegna Dalmata per Zara cor. 6; per la Monarchia A.-U. cor. 8; per l'Avvisatore Dalmato soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A.-U. cor. 5; per la Rassegna Dalmata soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A.-U. cor. 5. Semestre e trimestre in proporzione. Un singolo numero dell'Avvisatore Dalmato costa cent. 6; un singolo numero della Rassegna Dalmata cent. 6. Numeri arretrati cent. 20.

Domande d'abbonamento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione; domande per inserzioni non accompagnate da un'anticipazione corrispondente, vengono restituite. — Abbonamenti ed anticipazioni si spediscono mediante assegno postale. —

Corrispondenze e denari sono da indirizzarsi all', Ufficio dell'Avvisatore Dalmato in Zara.

Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia

SI PUBBLICA AL MERCOLEDÍ ED AL SABATO

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Engleska razočaranja

Njemački se fronat u Belgiji zadnjih dana pomakao naprijed pomoću osjetno čvrsta udarca. Nijemci su prešli preko Ypernskoga kanala, i tijem su rasparali bedem njemačko-francuskoga pohoda, koji su Englezi smatrali nepomičnim. Tako je ovaj rat naučio da ne treba rano suditi i izricati konačne zaključke. Svaka faza ovoga rata dokazuje njegove nenadnosti, a često i njegove nenadne sporosti, koje ipak imaju svojih stvarnih razloga. I ako se ne možemo naprosto usuditi da smatramo zadnji njemački uspjeh odsudnim; ipak se čini da je uspjeh bitan. Ta snaga njemačkoga udarca na tačci, gdje joj se od mjesecî pridaje defenzivno značenje, navodi na razmišljanje o tobožnjoj tankosti cijeloga njemačkoga zapadnoga fronta. I tako zapovijesti francuskoga vrhovnoga vojskovogje Joffre-a: "Naprijed za oslobogjenje Belgije" i "Ne mirujte dok ne....." dobivaju čudan odjek, naprema toj gotovoj činjenici.

Naročito engleske nade, koje su nekada počinjale rasti kada bi odjeknulo ime Yperna, sada padaju. Tada je neizmjerna engleska okrutnost obijesnim potapanjem i pustošenjem prijateljskoga područja skršila njemačku navalu na Calais, koji su Englezi tako pretvorili u drugi Gibraltar u Kanalu. Danas njemačka žilavost drma i tu zadnju nadu vojske lorda Kitchenera, koja se do sada malo okušala.

Svakáko je stalno da se njemački bojni fronat od Nieuporta pak do Mühlhausena drži kao litica i da neće da klone ni pred kojim udarcem. Francuska krv, engleski novac, službene laži obiju Vlada uzalud se rasiplju. Nije nje pučanstva. Novinski članci, besposličenje se čuditi što rgjavo stanje stvari uzbugjuje i radnika, govori na skupštinama nijesu imali izazivlje na kritiku. Oblik i ton te kritike odavna se iskaljuju sa vrlo grkom oštrinom u novinskim glasovima, naravno u engleskim novinskim glasovima, koji se kako god uvijek u prvome redu osvrću na subjektivne poslovne interese izvjesnih krugova; sada su se pak raspalili na način da upravo svojom spoljnom umjerenosti ističu i naglašuju otvorenost svoje tijem da je nezadovoljan. Jer bi li Bonar Law, sadržine. Treba znati da je jedno predanje mimo sva ostala pravilom u engleskoj Donjoj Kući: strogo poštovanje domaćega mira u ratu. Privatni će čovjek u Engleskoj uvijek smjeti zamijerati. Ali je političaru u vremenima spoljne opasnosti zabranjeno iskazivati svoje mnijenje. To je

PABIRCI

Njemački general o položaju u Karpatima.

Ratni dopisnik "Pester Lloyda" razgovarao se 18 o. m. sa poglavicom glavnog štaba njemačke južne vojske u Karpatima, general-majorom pl. Stolzman-

nom. O svome razgovoru izvješćuje ovo: General Stolzmann rekao mi je:

Prirodna je stvar, da vam ne mogu ništa kazati o našim osnovama i namjerama. Mi se ovdje nalazimo pod austrijsko-ugarskim vrhovnim zapovjedništvom, čiji službeni izvještaji dovoljno obavješćuju pučanstvo. Moram se dakle izraziti samo općenito. Teškoće zimskog rata u Karpatima bile su ogromne, nečuvene. Ratna povijest nije do sada zabilježila takih teškoća. 1 u ratu godina 1870-1871 doślo je do zimske vojne, ali pod drugom klimom. I za ruskojapanskog rata vojevalo se zimi. Ali se u Karpatima pridružila okrutnom lošemu vremenu još i ta otegotna prilika, da su čete morale ostati pod vedrim nebom. Dodajte tome još nečavene teškoće opskrbe nadoknagjivania streljiva. Ipak je sve išlo glatko. Do danas, gdje je vrijeme opet povoljnije, nijesmo imali ni jednog dana, koga, na kome bilo mjestu, ponestalo streljiva, ni jednog dana, koga bi momčad bila ostala bez hrane. U tome pogledu nije nam stigla ni jedna pritužba. Što smo savladali teškoće zimskog ratovanja u Karpatima, to je jedno od najvećih djela, koje poznaje ratna povijest; a to smo mogli da postignemo samo stoga, što je i kakvoća momčadi i njezina otporna snaga mogla sve savladati. — A zemljište?

- Zemljište se uopće na prvi pogled pričinja nemogućim kao ratište. Valja vidjeti te gore. Navala, kojom se ne upravlja s najvećim oprezom, mora smrtno pogoditi napadača. Našim je vrijednim četama pošlo za rukom prije malo vremena da zauzmu vis Zvinin. Vidio sam taj vrh zaogrnut sniježnom vijavicom a oko njega bijesnio je strašan vihor. S početka je izgledalo, da je nesavladiv; ali je ipak pošlo za rukom. Zarobili smo mnogo ruskih vojnika, megju

engleske osobine, ali je čvrsto istaknuta. Može se ipak poštovati, jer ona spaja rodoljubne ciljeve sa savlagjivanjem samoga sebe i sa duhovnom stegom slobodne volje. Od nje je u tjeskobnim periodima Engleske zavisjela i njena snaga, njena često basnovita pouzdanost u odlukama, pa i njena bezobzirnost. Nema Engleza, pa koliko inače on bio častan, koji bi bio prespasa ili samo koristi. Nema Engleza, koji bi valjda bio prigovorio godine 1807 protiv bomdine 1795 protiv kragje Kapa i Ceylona od burskih država, ili protiv sramotnoga rata sa onoga koji još vjeruje ne treba zavaravati. Kinom zbog opija. Poneki pak, u časovima ozbiljne tjeskobe, u kakvoj se Engleska sada nalazi, nijesu zazirali da prodrmaju ljude što su na državnome kormilu, dok je još na vrijeme. Kada se "Times" izruguje vojsci, koja nestašicu svoje municije nadomiruje bogastvom marmelade, to je udarac, koji hoće da ismijeva za to, da probudi pažnju, savijest i brigu naroda. Kada pak Bonar Law, vogja engleske opozicije, u Donjoj Kući kritikuje uljudnim, ali tijem tačnijim riječima vladin rad i opreznost, tada u njemu ne govori više opozicionalac niti strančar, koji bi se htio okoristiti prilikama. Tu se očituje Englez sa svojom bezobzirnošću, koji ide za svojom svrhom: da opomene i da dade izraza nepovjerenju i nezadovoljstvu. Što je ukočeno zakonodavstvo engleskoga Parlamenta moglo doživjeti ovaj dan, to je znak, čija se osobina jedva može dogledati. Taj znak u prvome redu baca klicu uznemirenosti u držaformalne podloge, premda je iz njih oštro izbijao na vidik narodni glas. Sada pak dolazi da saopćenje govori Bonar Law, da se tako reče poglavica druge strane Donje Kuće, čovjek, iza koga štvom poručnika linijskog broda Jurja viteza stoje najbolje snage zemlje, u kome i u kojima je engleski narod stekao sada svoje odvjetnike i svjedoke. Narod je engleski službeno kazao parlamentarac precijegjenoga staroga kova, izrekao te riječi, da ne bude znao da su njegovi birači složni iza njega?

Parlamentno je stanje danas u Engleskoj data za godinu dana. Majorizovanje nije u ovome

da nikad nije vjerovao, da bi naše čete mogle osvojiti taj vis. Doista taj juriš spada megju najslavnija djela ovoga rata, šta više ratova uopće.

- Može li se uzeti da će ruska navala uspjeti? Ruska frontalna navala više je nego teška; ona je nemoguća. Pri tome je uzaludna najveća požrtvovnost. I kada bi se uzelo da su iskazi ruskih zarobljenika pretjerani, ipak je nesumnjivo ustanovljeno, da su Rusi izgubili ogromne gomile ranjenika, mrtvaca i bolesnika, a i zarobljenika. Došlo je dotle, da se radujemo, kada Rusi navaljuju. Svaku taku vijest pozdravljam riječima: "Hvala Bogu, opet

A sadanje stanje?

- Sadanje je stanje skroz povoljno. Svuda idemo naprijed. I na sjever su Homone, otkuda dolazite, čete, koje ste tamo vidjeli, bacile rusku diviziju, koja je došla iz Przemysla, pa sada napreduju. U karpatskoj bici mi nijesmo pošli ni za jedan korak natrag, nijesmo napustili, što smo jednom zauzeli. Rat u Karpatima nije šetnja; ali, i ako polagano, ipak napredujemo.

Postoji li bojazan, da bi Rusi mogli probiti karpatski fronat?

Nipošto. Držim izključenim, da bi Rusi mogli probiti karpatski fronat. To kažem sasvijem mirno; to je isključeno. To možete izjaviti s potpunom sigurnośću. Ruski frontalni napadaji u Karpatima ne mogu dovesti do uspjeha. Što više Rusi ovdje navaljuju, tijem je bolje po nas.

Njemački zrakoplov nad Parizom.

Pariški dopisnik "Politikena" ovako opisuje noć od 20 na 21 marča, kada su se u Parizu pojavili Zeppelini i prouzrokovali veliku stravu:

Napokon je prispio. Jedne sjajne, zvjezdane noći doletio je baš oko ponoći, opirkivan blagim sjeverozapadnim proljetnim povjetarcem.

Osobita noć, nezaboravni utisci. Časovi povjesne važnosti odmicali su u vječnost.

S jednim smo prijateljem bili baš na predstavi Eisselovu tornju. -- Prvi Zeppelin! njima i njihova zapovjednika. Ovaj je sami izjavio, u Théâtre Français. Nakon predstave u pozorištu

možda jednostrana osobina, kao što su take i sve | času moguće. Kakvi bi pak bili novi izbori pod ugarske podmornice na 25 milja na jug Santa Maria geslom blokade od strane njemačkih podmor- di Leuca. Krstarica se nasukala da ne potone. Broj nica, naprema Njemačkoj, koja još neće da iz- spašene momčadi dosad iznosi 108, koje su ribargladni i čiji vojnici još oklijevaju na žalima ske lagje prenijele u prostorije semaforskog osoblja Ostende? Kakvi bi bili novi izbori pod zna- u Santa Maria di Leuca. kom skroz neostvarenih obećanja vrlo bujnih izbjeći tome načinu riješenja.

korio nevjernost, koja je njegovoj zemlji donosila bi se dopustila Kući kritika, ukinula bi se vojena tajna i raskrile bi se pogreške pred vina nosi, pak je bila napuštena te iščezla. Francuski cijelim svijetom, pa i pred neprijateljima. To oficiri smatraju je izgubljenom, buduć da je rupa, bardovanja Kopenhagena, koji o tome nije ni služi dobrom poukom za Engleze, da se ne što joj torpeda probila, ogromna. Voda je prodrla u slutio, i protiv otimačine holandske flote, ili go- razmeću riječima i da ne obećavaju mnogo, jer prostorije za strojeve. Iz Tarenta krenuli su pomoćni prizor, koji se sada odigrava u Engleskoj, prijateljske Holandske, ili protiv podjarmljenja znači, da strpljivost ima svoje granice, te da

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT. Naši bojevi u ruskoj Poljskoj i Galiciji.

BEČ, 28. Službeno se objavljuje, 28 aprila: Na cijelom frontu nema osobitih dogagjaja. U više odsjeka biju se žestoki artiljerijski bojevi. U Karpatima Rusi su najprije ponovo prekinuli svoje napade sa teškim gubicima protiv naših položaja na uszočkom klancu i na istok susjednih mu odsjeka

> Zamjenik poglavice generalnog štaba . Höfer podmaršal.

Naša podmorska lagja torpedovala francusku krstaricu "Leon Gambetta". Krstarica potonula.

BEČ, 28. Zapovjedništvo flote objavljuje ovo

Podmorska lagja 5, pod zapovjedni-Trapp-a, torpedovala je i potopila u Jonskom Moru francusku oklopljenu krstaricu "Leon Gambetta".

Francuska oklopljena krstarica "Leon Gambetta", rinuta god. 1901, duga met. 147, široka m. 21, tone met. 8.2, razmje-štaj ton. 12550, pokretna snaga označ. konjskih snaga 29.000,

RIM, 28. Agencija Stefani javlja iz Brindisi: ovo: ili novi izbori ili produženje trajanja man- Francuska oklopljena krstarica "Leon Gambetta" bila je prošle noći oko 1 s. i pô torpedovana od austrijsko-

> pošli smo u Montparnasse, u "ruski atelier", koji je za rata izašao na glas. Ovdje se svake večeri sakuplja megjunarodni književnički i umjetnički svijet sa svojim damama. Društvo svira, raspravlja, a katkada i zapleše. Tamnim, prostranim atelierom, čije zidove prekrivaju kubističke slike, i one su se noći uzvrtjeli parovi. Odjednom ples se prekinuo, a iz daljine pročule se boulevardima trublje požarnika: "Garde à veus!" Društvo se porazbjeglo; samo su se smjeliji usudili da izagju do vrtne ograde.

Opet odjek trube. Pokraj nas jure stražari na konjima i viču na otvorene prozore: Utrnite svjetlost! Utrnite svjetlost!

— Što se dogodilo? — pitamo preneraženi. U salonu je zamukla glazba.

Vrijeme prolazi, uzbugjenost sve više raste. U

salonu je zamukla i glazba. S jednom skupinom mlagjih ljudi pohitasmo

prema Gare Montparnasse-u, do zgrade stražarnice, gdje činovník bdíje u sjetnoj tišini pod zelením zastorom svjetiljke, koja se čini poput luči kakva uče-

Tada smo tek doznali što je izazvalo taj strah. Posvuda se već viče:

Les Zeppelins! Les Zeppelins! Jedan redarstvenik revno tumači: U četvrt na jedan obznanili su o njima iz Compiégne-a.

Časovnik pokazuje jedan sat. Od Montparnasse-a do Ménilmontanta, u Passyu i na Montmartre-u odjekuju požarničke trube. Automobili jure putevima, trubeći na uzbunu: Garde à vous!

Na željezničkoj stanici utrnuli su svjetlost, i sada stojimo u gustom mraku pod zvjezdanim nebom. Iz daleka čujemo, kako se u mrkloj noći kod Mont Valériena i utvrda ori tutnjava topova. Na fijakerskim stanicama kočijaši su utrnuli svjetiljke i, drhću-

ći, stisnuli su se u sjeni svojih zatvorenih kola. Odjednom se zrakom pronese neka posebna mukla tutnjava.

- Gdje, gdje? - pitaju drugi.

RIM, 28. "Tribuna" piše: "Leon Gambetta" bila ministarskih govora? Kabinet će izbjeći i mora je torpedovana na 20 milja od talijanske obale. Predstojnik stanice semafora u Santa Maria di Leuca No položaj postaje tijem zamršeniji. Kada pohitao je sa nekoliko brodica u pomoć. Krstarica, koja se bila jako nagnula, pustila je neka je jugobrodovi s liječnicima.

"Tribuna" misli, da je austrijsko-ugarska podmornica krenula u praskozorju iz Kotora, da je po danu plovila a da nije zaronila, pak da je tek pri zahodu sunca zaronila i u noći iznova isplutala na površinu. Davno se znalo, da tri francuske krstarice, tipa "Leon Gambetta", križare izmegju malih otoka što leže izmegju Krfa i Italije. Rgjavo vrijeme, uzburkano more i magla pomagali su akciji podmornice, koja je po mjesečini djelovala.

RIM, 28. Agencija Stefani javlja iz Brindisi: Radi prijeke nužde da se priskoči nastradalima sa krstarice "Gambetta", talijanske torpedače i remorkeri krenuše iz Brindisa i Tarenta.

Bojevi njemačkih četa.

BERLIN, 27. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 27 aprila. Zapadno bojište.

U Flandriji Englezi napali su sa vrlo jakim nagama novu liniju naših položaja na sjever i sjeveroistok Ypres-a, koja se proteže tri do četiri kilometra na jug dosadašnje linije. Njihovi napadi, koje je njemačka artiljerija na jugo-istok Ypres-a djelimice iza legja tukla, skršiše se sasvim i sa izvanredno gubicima. Prošle noći napustili smo Lizerne, gdje su kuće bile potpuno porušene od neprijateljske artiljerije. Glava mosta, koja je neposredno na istok toga mjesta na lijevoj obali konala, u našim je rukama. U dosadanjim bojevima kod Ypres-a oteto je 50 mitraljeza. Počeli smo da sa vidljivim uspjehom bombardujemo važno željezničko raskršće i etapno glavno mjesto Poperinghe. U Argonnskoj gori i na Hartmannsweilerkopfu odbijeni su francuski napadi. Na visovima duž Meuse i jučer stekosmo novih koristi, premda su Francuzi bili namakli novih snaga. Neprijateljski napadi protiv našeg položaja na Combres-u i u Ailly-skoj šumi bili su suzbijeni sa teškim gubicima po neprijatelja. U noćnom boju iz bliza mi se uspješno protukosmo u Bois-du-Prêtre.

Istočno bojište.

Na istoku položaj se nije promijenio. Vrhovna uprava vojske.

- One manje sjajne tačke iza njega zacijelo su nasi aeroplani. Eto sada će ga dostići.... Sad, sad

Nijemo smo uprli oči u nebo, ali vidimo tek zvijezde, što trepeću. Zeppelinu, aeroplanima nigdje ni traga. Pred Trocadérom grme topovi, a na terasama Eisfelova tornja već rade mitraljeze.

Prva proljetna noć.... Zrak je blag i pun balzama. Silhouetta Doma za nemoćnike mrko se odrazuje na zvjezdanom obzorju. Odjednom dva strašna praska. Ili je nevidljivi zrakoplov izbacio bombe, ili možda uspješno djeluju francuski topovi....

Kao da ih nevidljiva ruka kreće, reflektori, koji su dosad još nemirno amo tamo vrludali, svi skrenuše jednim pravcem. Stručak zraka s Eiffelova tornja prosiplje se sada ravno na crkvu Sacre Coeura, što bijelo sja u tamnoj noći. Drugi pram izvidnih zraka, što se razliva s jedne visoke kuće, poput lepeze se razgranjava, a onda u ovalnom obliku odvlači iznad Batignollesa. S tajnih postaja Seine, iz malih općina pariškog okoliša, iz tajanstvene tame svjetskoga grada uzdižu se blještavi mostovi prema nebu i nevidljivom neprijatelju, koji iz visine, bez vrtoglavice, motri igru zvijezda u valovima Seine.

Odjednom opazismo u zraku nov blijesak, samo nesto vise. U isti mah strugnu s vrha Arc de Triomphea raketa mitraljeza u zrak. I sad već jasno čujemo šum motora. Brujanje se sve većma približuje, ali u narednom je već času i reflektor obuhvatio svjetlošću golemi zrakoplov, koji časak stoji pod Cassiopeiom, da onda naglo izmakne dalje prema Neuillyu. Obuzelo me je bilo osobito čustvo, kada sam ugledao taj zrakoplov, na kome sam i ja jednom proputovao jednu zvjezdanu septembarsku noć, ploveći iznad Hamburga i Kopenhagena. Sada je Zeppelin u visini od jedva hiljadu metara, ali u narednom već času želi hitrom kretnjom izmaknuti budnosti reflektora, te pred navalom svjetlosti iščezava u visinama. Topovi riču, grme, a mi jasno razabiramo, kako se šrapneli u blizini zrakoplova rasprskuju, a da ga ipak ni jedan ne po-- Eto ga! - povika neko i pokaza prema godi. Iza eksplozije granata mali bijeli oblačići zastiru mjestimice zvjezdano obzorje,

Neko smo se vrijeme naslagjivali tijem osobitim

Ribarska lagja torpedovana.

GRIMSBY, 27. Vijest Agencije Reuter: Ribarski parni brod "Recolo" jučer je bio u Sjevernom Moru torpedovan.

Rat u Turskoj. — Pokušaji iskrcavanja ne uspjeli. Jedna krstarica oštećena; jedna lagja potopljena.

CARIGRAD, 27. Službeno. Neprijatelj, koji se iskrcao kod Kum-Kale, htio je da napreduje pod zaštitom lagja, ali su ga naše čete suzbile sve do mora. Neprijatelj je imao 400 mrtvijeh. Zarobili smo 200 momaka. Naši su gubici neznatni. Pred Kabatene zarobili smo mnoštvo Engleza i Australijanaca.

CARIGRAD, 27. Službeno. Obale pred Sighimdere na zapad Sedil-Bahra pročišćene su od neprijatelja. Neprijatelj, koji se iskrcao blizu Kaba-Tepe, nastojao je da se pod zaštitom svojih lagja održi u svojim obranbenim pozicijama. Jutros naše čete zauzele su te položaje na juriš. Neprijatelj bio je na cijelom frontu prinugjen na uzmak i to sa izvanredno teškim gubicima. Onaj dio neprijatelja, koji je bježao k moru pobjegao je u brodice i na sav se mah udaljio. Oni koji ne mogahu da umaknu predadoše se

U 4 s. i pô popodne javljaju, da neprijateljske snage, procijenjene na četiri brigade, bile su potisnute u more na obali Kaba-Tebe. Neprijateljska krstarica bila je odvedena u Tenedos sa prebijenom katarkom i oštećenom krmom. Neprijateljska prijevozna lagja, pogogjena hicima naše artiljerije, potonula je kod Ariburnu.

Liman paša javlja velike turske uspjehe na dan Sultanove godišnjice vladanja.

CARIGRAD, 28. Na današnjemu primanju, koje stupanja na prijestô, ratni Ministar predao je Sultanu telegram zapovjednika pete vojske Limana paše, po kome je središte i desno krilo neprijateljskih bojnih snaga sasvijem potučeno i u kome paša izrazuje nadu da će jednaka sudbina zadesiti i neprijateljsko

Po zaključku Ministarskoga Vijeća Sultanovu je imenu dometnut i nadimak "Gazi" (pobjednik).

AN ARCHARACTURE STATE OF STATE

Nov ruski dreadnought u Crnom Moru.

PARIZ, 27. Po novinskim vijestima iz Bukurešte jučer se opazila pred Constanzom ruska flota na putu prema jugu. Na čelu flote išla je velika moderna oklopnjača, po svoj prilici nov dreadnought, koji je sagragjen na škerima Crnoga Mora.

Propast francuske krstarice "Leon Gambetta" Zaglavilo 612 ljudi od posade.

RIM, 28. "Giornale d'Italia" dobija iz Brindisi Pošto radiotelegrafske sprave oklopljene krstarice "Leon Gambetta" nijesu djelovale, gubici u ljudima bili bi vrlo veliki, da ne budu pomogli talijanski semaforisti, koji su razaslali pozive u sve pravce, pa i sami su, usprkos dubokoj noći, stali spasavati momčad u brodicama. Skoro odmah poslije toga otplovili su ribarski brodovi, vogjeni semaforistima, kao i nekoliko torpedača put mjesta gdje se dogodila nesreća. Posada lagje sastojala se od 720 ljudi. Stigli su svi razbijači torpedača iz Brindisi i Otranto, kao i ostali iz Taranto. Lagje pretražuju vode u svima pravcima.

Stiglo je velikom brzinom i mnogo liječniká sa obilatim pomoćnim materijalom. Petorica su od 108 spašenih ljudi ozlijegjena. Momčad je bila u spavanju iznenagjena torpedovanjem, zbog čega su mnogo spašenih sasvijem goli. Naloženo je okružnim vlastima u Taranto da pošalju odjeća.

Ugarska-Hrvatska

Rasprava o novoj osnovi o Narodnom ustanku u ugarskoj Zastupničkoj Kući.

BUDIMPEŠTA, 26. Zastupnička Kuća počela je raspravljati o zakonskome nacrtu u pogledu proširenja dužnosti Narodnoga Ustanka. Nakon izvjesti-

Ministar predsjednik Tisza. On je kazao, da je devetomjesečna junačka borba iznijela na vidik take dokaze ratne snage i vojenih vrlina, da možemo s potpunim pouzdavanjem očekivati bu-

prizorom, a onda je Zeppelina nestalo. Reflektori su megjutijem nemirno i dalje pretraživali nebo i obzorje. Naskoro se i topovska rika utišala.... Svijet drhćući vraća se kući.... Buka se smirila i Pariz je opet

atonuo u noćnu tišinu. Opskrbljivanje naših četa.

(Iz pisma sa bojne pošte jednog oficijala za opskrbljivanje vojske).

I ako se na nas tuča tanadi tek lijetko obara, i ako nam kraj ušiju šrapneli i granate gotovo nikad ne zvižde, ipak se ne može reći, da mi nijesmo na ratištu od prijeke potrebe. Mi dobavljamo i snabdjevamo čete svijem što je nepropustivim preduvjetom uspjeha u borbama. Vojnik koji je gladan ne vrijedi nista u boju, i zato se uvijek preduzimlju vrlo zamašite mjere, da čete budu obilato i dobro opskrbljivane.

Ratna opskrva za momčad i konje dijeli se na tri mjere: u prvom redu i načelno na potpuni obrok, zatim na obični obrok, a u slučaju potrebe na pričuvni obrok. Potpuni je obrok vrlo obilato odmjeren i pruža momku više nego što je za uzdržavanje njegovih sila potrebno. Potpuni obrok iznosi danimice 700 grama kruha (dakle pô hljeba), 400 grama govedine, 130 grama variva (ili 1 kilogram krumpira), 2 obroka dobro zaslagjene kave, 36 grama duhana, 20 grama masti, 1/2 litre vina (ili 1/10 litre ruma) i 1 obrok čaja. U običnome obroku otpada vino (rum), varivo je smanjeno na 100, a duhan na 18 grama. Pričuvni obrok upotrebljava se samo onda, kada se opskrba ne može dopremiti na lice mjesta i kada poljske kuhinje ili opskrbna kola ne mogu doći do četa. Za svakog je momka dijelom u telečaku, a dijelom na opskrbnim kolima smještena opskrba za šest dana, koja se odmah pošto se istroši mora nadoknaditi. Megjutijem bojevi i bitke iziskuju katkada od vojnika, da malko stegne potrebe želuca, u čemu naši časnici uvijek kad ustreba najboljim primjerom prednjače momčadi.

(Stijedi).

dućnost. Ministar predsjednik u kratko je ocrtao dosadanju borbu dviju saveznih vojski. Izjavio je zatijem : Mi smo nastojali da se združenom snagom i najvecom silom ondje borimo gdje je to bilo najnužnije sa stajališta zajedničkih ciljeva. (Živo pristajanje). Tako će biti i u budućnosti. Mi se moramo osjećati složnima, moramo u velikome cilju obezbijediti spokojstvo i mir Evrope kao i nezavisnost evropskih naroda. Iz zajednički izvojevane junačke borbe niknuće

zatijem pravi drugarski osjećaj. (Živo odobravanje). Mi smo fizički i moralno sasvijem cjelokupni. To sjajno dokazuju dogagjaji zadnjih sedmica i dana, koji su pružili očit dokaz o sposobnosti naših vojenih snaga ne samo za defenzivu nego i za ofenzivu. U junaštvu, požrtvovnoj srčanosti i energiji, kojima se odlikuje naša vojska, ima učešća cijelo stanovništvo Monarhije. Ministar predsjednik izražava svoje priznanje, da su i oni članovi naroda, koji su politički protivnici, izvršili u potpunoj mjeri sve što je od njih ziskivao veliki interes domovine i da u ovijem velikim časovima i oni djelovi naroda koji ne govore magjarski pružaju sjajnih dokaza rodoljublja, u čemu se nalazi dokaz privlačne snage, koju ideja ugarske države vrši na sve gragjane zemlje. Ministar predsjednik naglašava sa osobitom rodoljubnom radosti da je bratski hrvatski narod vrlo sjajno učestvovao u junačkim borbama. Zatijem preporučuje da bude primljena osnova, koja ima da izrazi da smo mi bez strahovanja odlučni sa krajnjim naporima izvojevati nametnuti nam rat, ne sumnjajući u konačni uspjeh (Zivo odobravanje).

Ministar Honveda Hazai. Kaže da je ratno stanje naših četa doista za neko vrijeme obezbijegjeno brojem Narodnog Ustanka, obezbriženoga starijim zakonima. Dobrovoljci se pak neprekidno javljaju u veliku broju. Ipak ne možemo da zaostanemo za onim državama, koje u većoj mjeri proširuju granice vojne dužnosti. Isporede li se današnji ratovi s ratovima prijašnjih vjekova – se izvršilo u palači povodom godišnjice Sultanova kaže Ministar — to današnjem ratu u svakom pogledu nema ravna. Zaraćene stranke pozvale su pod pušku punih 25 milijuna; od tijeh više od polovice bili su borci. Fronat se na jednom ratištu proteže za 850 kilometara, na drugom za 1500. Boj u šančevima traži dosad nepoznate energije. Naše su čete čisto divne sa svoje hrabrosti. Bojnoj energiji naših vojnika odgovara ispunjavanje dužnosti onijeh koji su ostali kod kuće. Naš gigantski obranbeni rat pokazuje sjajne moralne sposobnosti naroda i narodnih vojski što su pod žezlom Frana Josipa. (Živi pokliči Eljen!)

Zastupnik Bakonyi izjavljuje nasred živa odobravanja i poklika Eljen, da stranka nezavisnosti, unatoč načelno opozicijskom stajalištu, prima osnovu, da obezbijedi slobodu Ugarske i njenih naroda. Neka neprijatelj znade, da odlučnost na otpor ne može u krugovima ugarskoga naroda niti časa da se pokoleba. (Odulji pokliči Eljen u svoj Kući). Svaka je stranka, svaki je zastupnik spreman na najveće žrtve u interesu državne cjelokupnosti. Ali njegova stranka odbija osnovu koja e tiče upotrebljavanja ugarskih novaka u neugarskim pukovnijama, jer-se to kosi sa ustavom. Govornik prikazuje raznih prijedloga za preinaku.

Julij Andrassy konstatuje, da u ovoj još nevidjenoj borbi naš se savez pokazao najjačim; saveznici su osvojili velikog neprijateljskog zemljišta a materijalni izvori neprijateljeve snage većim su dijelom u našim rukama. I ako su naši dosadanji bojevi bili uspješni te nas osokoljavaju, ipak čeka nas još ogroman posao. Odobravanje osnova elementarna je dužnost iz obzira na našu neisporedivo hrabru vojsku, na nas same i na naše saveznike. Govornik izrazuje svoje divljenje za njemačkog saveznika, čija je vjernost i pouzdanost isto tako velika, kao i njegovo junaštvo i patriotska požrtvovnost (Zivo pljeskanje). Turska koja je prikovala svoj udes našemu, bori se u nafčovječnoj borbi vjerno svojim starim junaštvom (Zivo odobravanje). Držanje opozicije pokazuje svijetu jedinstvenost naroda prema vani.

Dok Ugarska bude u opasnosti, svaki Magjar hoće jednu jedinu pobjedu (Oduševljeno klicanje Eljen). Mi ćemo izdržati makar koliko i makar prema kolikim neprijateljimą. Sto je teži položaj, što su u većem broju naši neprijatelji, tim je veća odlučnost ugarskog naroda; čim više mora da prinese žrtava, tim više će ih prinijeti. (Opće, oduševljeno pljeskanje).

Rakovszky izjavljuje: Pučka stranka prima osnove, jer i njoj lebdi kao jedini cilj pred očima pročistiti zemlju od neprijatelja i izvojštiti konačnu pobjedu. Govornik preporučuje prijedloge zastupnika Bakonyia. Zelio bi energičnih mjera protiv mrzibriga; traži naknadno novačenje svih oficira koji služe u administrativnim agendama i to do 42 godine, zatim naknadno novačenje dosad otpuštenih pričuvnika i da se odmah sposobni pošalju na ratište.

Hrvat Hreljanović i slovak Juriga naglasuju da su njihovi narodi voljni rado podnijeti sve materijalne žrtve i sve žrtve u krvi za zajedničku domovinu.

Zastupnik Szabó, član poljodjelske stranke, izjavljuje da su mali poljodjelci spremni na svaku žrtvu, dok se postigne konačna pobjeda.

Rasprava se zaključuje. Sjednica se prekida za

Zastupnik Huszár, član pučke stranke, podnosi upit o zlijem upotrebama pri dobavkama za vojsku i pri staranju za bjegunce i o zlijem upotrebama ja-

Sjednica se proslijedila u 4 sata poslije podne. Ministar ugarskoga domobranstva Hazai ističe da je rasprava pokazala da Kuća jednoglasno prima osnovu. (Općenito odobravanje. Samo Polonyi dovikuje: Ja glasujem protiv nje. Buka.) Neka svijet iz toga razabere jednodušnost ugarskoga naroda u borbi za pravednu stvar (Zivo odobravanje). Ministar raspravlja zatijem o prijedlozima na izmjenu osnove, pak izjavljuje: Prihvaćam Bakonyeve prijedloge, da se u zakonu reče, da on traje za vrijeme rata, i da se unese u zakon odregjenje, da se ljudi Narodnoga U-stanka koji su prešli 42 godinu života mogu uopće upotrijebiti na frontu tek onda kada se ostala godišta već tu nalaze. Mi ćemo u Ugarskoj svakako nastojati da jednakim načinom postupamo i u pogledu onijeh kojima je 18 godina. U ostalome oni koji ma je 18 godina biće pregledani ne samo od vojenih liječnika, nego i od mješovitih povjerenstava. Ministar ističe naprema Rakozsky, da je broj mrzibriga u nas srećom vanredno malen. (Odobravanje).

Rakovszky izjavljuje, da ga ministrova objašnjenja zadovoljuju, pak usteže svoje prijedloge.

Poslije toga je osnova bila primljena u prvome i drugome čitanju sa prijedlozima o izmjenama zastupnika | Bakonya. Treće će čitanje biti sutra.

Zatijem se stalo vijećati o zakonu u pogledu upotrebljavanja ljudi ugarskoga Narodnoga Ustanka u regimentima koji se popunjuju iz Galicije i Buko-

Izvjestitelj Simon razlaže, da je u interesu velikoga ratnoga cilja nužno uznijeti se iznad nekih državno-pravnih teškoća. (Pristajanje)

Grof Karolyi, Rath i Polonyi. članovi četrdesetosmaške stranke, izjavljuju da će glasati protiv ove

Ministar predsjednik Tisza potanko je obrazložio zakonsku osnovu i izjavio je: Austrija raspolaže samo pretječcima, kojima može popuniti praznine dvaju galičkih zborova ali ne i trećega zbora. Ostajala su dakle samo dva puta: ili pustiti da taj zbor zakržlja ili upotrijebiti ugarsku momčad za održanje ratnoga prezentnoga stanja. Gledište, po kome smo mi u prvome redu za to odgovorni da Ugarska razvije u ovome ratu na smrt i život najvišu sposobnost za vojenu akciju što se dade zamisliti, navelo nas je da izaberemo ovaj drugi put.

Poslije toga je zakonska osnova bila izglasana pretežnom većinom.

BUDIMPESTA, 27. Zastupnička je Kuća odlučila, sa svima glasovima osim onih nezavisne stranke da pregje na posebnu raspravu o zakonskoj osnovi koja se tiče produženja trajanja parlamentnih mandata. Zatim je bila osnova primljena poslije odulje rasprave u drugom čitanju skupa sa preinakama, što ih je predložio Apponyi. Sutra je treće čitanje. Sjednica se prekinula za jedan sat.

BUDIMPEŠTA, 27. Kuća je zapodjela raspravu osnove o municipalnom izbornom pravu. Pošto je •nekoliko zastupnika govorilo, vijećanje zakona bilo je odgogjeno do sutra. Bio je zatim primljen prijedlog zast. Khuena o preinaci radnog vremena Zastupničke Kuće.

BUDIMPESTA, 28. Zastupnička Kuća prihvatila je u trećemu čitanju zakonski nacrt u pogledu produženja trajanja zastupničkih mandata. Zatijem je nakon kratke rasprave prihvatila zakonski nacrt u pogledu municipalnih izbora.

Clanak bečkog lista "Sonn-und Montagszeitung".

BEČ, 26 aprila. Milanski "Corriere della Sera" pisao je u jednom od svojih članaka, da je Austrija-Ugarska izmegju svijeh zaraćenijeh država najviše oslabljena. Svakako da je unutrašuja veza izmegju naroda dvostruke Monarhije znatno jača nego li se do sad mislilo i da Ugarska ima interesa u tome da se drži tvrdo Austrije. Ako imaju da budu potučene Njemačka i Austrija-Ugarska, koje su i u vojenom i u političkom obziru tako tvrdo megju sobom spojene, da je rascjep isključen te da treba prije svega da Austrija-Ugarska bude satrvena. Ali ovaj zadatak da je težak i pun opasnosti.

Na to piše "Wiener Sonn-und Montagszeitung"

u svome broju od 26 aprila

Hrabrost pojedinijeh bojnih zborova iz svih pokrajina i plemena Austrije i Ugarske, kojom su ruske ofenzive bile odbijene i napad ruskih vojska bio obustavljen, nijesu samo vojeno nego i političko djelo najvećeg zamašaja; njegova se važnost može tek onda potpuno ocijeniti, kad se pomisli, da se prije početka rata računalo u Londonu, Parizu i Petrogradu sa punom stalnošću raspadom habsburške države. Kako sad izbija na vidjelo iz gore navedenih opazaka lista "Corriere della Sera", to se shvaćanje moralo od tada ispraviti. Istina je, da su nezgodne izjave naše štampe podupirale klevetnike naše državne ekzistencije u njihovu mrskom djelovanju. Cesta uvjeravanja ove štampe o miru shvaćaju se u neprijateljskom inostranstvu kao dokazi naše prijeke potrebe mira, te služe kao obrazloženje za naše skoro ili već nastalo vojeno, financijsko i gospodarsko iscrpljenje.

Što se prije svega tiče naše potrebe mira, to će služiti onome, koji se ne zadovoljava službenom izjavom o ništavosti svijeh tijeh glasina, kompleks novih zakona o naoružanju, koji se sada pretresaju u ugarskom Parlamentu. U svezi sa činjenicom, da je nedavno znatan broj novo izvježbane momčadi krenuo na bojište, broj koji će na 15 maja opet znatno porasti, prikazuje se naumljeno dizanje 18. godišnje momčadi i proširenje službe u Narodnom Ustanku na razrede dobi do pedesete godine kao mjera, koja bi morala da prekorači i smjele pretpostavke o ispatku broja raspoložive momčadi. S obzirom na ove činjenice zaista ne može ni biti govora o oslabljenju vojene otporne i ofenzivne snage Monarhije. Ove mjere za popunjenje vojske proračunane su za dugo trajanje rata, kao što dokazuju i uvjeravanja obaju Ministara predsjednika, da je sazivanje starijih godišta uzeto u izgled jamačno ne prije nego li žetva bude dovršena, dakle tek u jeseni. Naprotiv u Francuskoj 17.godišnja momčad već su uzeta, pa tamo kao i u Rusiji odavna se na frontu bore 50.godišnji ljudi.

Što se tiče financijske snage Monarhije, na to najbolje odgovaraju činjenice. Austrijsko-ugarska država nema dužnih obveza za ratne troškove prema emisijskoj banci, kao što je Francuska na milijarde zadužena prema "Banque de France". Pače Austrija-Ugarska odmah je natrag platila i drugu isu američkih dolarskih obaveznica, koja je na 1 januara 1915 dospjela, i to u času, kad su Engleska i Francuska sklapale zajmove u Americi, a to je jamačno obilježje zdrave financijske snage, preko koje u inostranim financijskim krugovima mučke se prešlo. Tu skoro objavljeni iskazi o porastu novčanih uloga na bankama i štedionicama najbolji su dokaz o zdravim prilikama novčanog prometa. Da je i državno novčano gazdinstvo isto tako zdravo, znači da država još uvijek ima kredita na bankama i da je neprekinuto novčano kolanje dovelo ne samo do obaljenja kamatnog stavka Austrijsko-ugarske Banke, nego da se izrazilo i u trajnom traženju rente i tvrdo okamaćenih vrednota.

Monarhija je lako sakupila prvi ratni zajam, a tako će biti i za drugi zajam. Budući da ona sama proizvodi što treba za rat, to novac ostaje u zemlji te oplogjuje cijeli "gospodarski život. Ne mogu nas dakle ni u vojničkom, ni u financijskom, ni u ekonomijskom pogledu savladati. Naš se gospodarski život razvija sasvim normalno. Tvornice su dovoljno zaposlene; ugalj i željezo vadi se iz zemlje kao u mirno doba; unutrašnja trgovina i promet pokazuju zdrave životne snage, niti se u nas opažaju one krizne pojave ili nezdravi socijalni pokreti, kakvih ima na dnevnom i niješu od potrebe, našao je odaziva u srcima svega

redu u Francuskoj, Engleskoj i Rusiji radi opadanja gospodarskog života. Pogani pokušaj da nas se umori glagju, ima se već sada smatrati da se izjalovio na isti način kao i u Njemačkoj. Jedina će mu posljedica biti nastup bolje kontrole proizvodne moći naših poljodjelskih prometa i ukupno proširenje i promicanje te moći. Naše je pak gazdinstvo isto tako zdravo kao i naše vojne i novčane prilike.

Nikada se Monarhija ne bi bila riješila da zapodjene ofenzivni rat; ali sada, kad su je prinudili na ovaj obranbeni rat, ona ga vodi s onom neslomljivom odlučnosti, koja će iznuditi uspjeh. Ona stoji hladno iznad suda izrečenoga o njenoj snazi, jer je svijesna da je ova snaga dovoljna da osramoti volju i ciljeve njenih protivnika.

DALMATINSKE VIJESTI

Tečajevi za zeleno navrtanje amerikanske loze.

Svibnja i lipnja ove godine držaće se tečajevi za zeleno navrtanje amerikanske loze u slijedećim mjestima: 1. Kotar Benkovac: Starigrad, Seline, — 2. Kotar Knin: Čavoglave, Otavice. Tepljuh, Cera, Unešić, Planjane, Sedramić, Kosovo-Zvjerinać, Markovac, Biskupija, Žagrović, Mokropolje, Oton. - 3. Kotar Split: Podstrana, Zrnovnica, Jesenice, Tugari, Rogoznica, Muć-Kambelovac, Solin, Split, Mravince, Klis, Radošić Dugopolje. — 4. Kotar Sinj: Sinj, Subač, Trilj, Gala. 5. Kotar Supetar: Ložišće, Sutivan, Milna, Pučišće, Postire, Nerežišće, Škrip. - 6. Kotar Hvar: Gdinj. Zastražišće, Grablje velo, Brusje, Vis, Komiža. Kotar Korčula: Velaluka, Blato, Smokvica, Pupnat,

Vrućica Donja, Kuna, Kčara, Žrnovo, Podgorje, Janjina 8 Kotar Makarska: Gornja Brela, Donja Brela Bast, Baskavoda, Krvavica, Velobrdo, Makar, Kotišina. Tućepi, Podgora, Drašnice, Igrani, Živogošće, Drvenik, Zaostrog, Podaca, Brist, Gradac, Bačina, Dragljani, Ravča, Kotezi. — 9. Kotar Imotski: Rašćani, Župa, Zagvozd, Grabovac, Vinjani Donji, Poljica, Lovreć Medov Dolac. - 10. Kotar Metković: Slivno, Rogotina, Plina, Pasićina, Borovci Vid, Struge, Dobranji, Vidonji 11. Kotar Dubrovnik: Ponikve, Topolo, Cibača Martinović, Ston, Lisac, Petrovoselo, Babinopolje. 12. Kotar Kotor: Bijela, Gjenović.

Dane u kojima će se držati tečajevi, javiće dotični vinograderski stručnjak ili putujući učitelj poljodjelstva izravno m. p. g.g župnicima, pučkim učiteljma i seoskim glavarima.

Tečajevima mogu prisustvovati i vinogradari iz ostalih ovdje nenavedenih mjesta.

Preporučuje se da tečajevima prisustvuje što moguće veći broj ženskih i djece.

Za pohagjanje tećajeva neće se dijeliti nikakove

Deputacija šibenskoga kotara kod N. P. gosp. Namjesnika.

Jutros je odaslanstvo šibenskoga kotara, predvogjeno od zastupnika d.ra Dulibića, bilo primljeno od Nj. Pr. gosp Namjesnika grofa Attemsa, kome je ono iznijelo potrebe i želje šibenskog puka u pogledu povišenja količine hrane što je odregjena na svaku osobu i u pogledu opskrbljivanja hranom uopće. U odaslanstvu su sudjelovala gospoda: Spiro Skubonja, načelnik skradinske općine, opat don Ivan Katalinić, paroh proto Mihajlo Jelača, Pavao Dražić opć prisjednik, Todor Urukalo glavar Bratiškovaca, Lovre Ivas glavar Vaćani i Mladen Kovačev, tajnik općine tješnjanske.

Raspust općinskog zastupstva u Visu

Namjesništvo je raspustilo općinsko zastupstvo u Visu. Upravljanje općinskim poslovima povjereno je, dogovorno sa Zemaljskim Odborom, c. k. kot. povjereniku Rikardu vit. pl. Bedenu.

Počasna medalja Crvenog Krsta.

Njegova c. i k. Visost presjajni gospodin Nadvojvoda Franjo Salvator kao zamjenik pokrovitelja Crvenoga Krsta u Monarhiji udostojio se u krugu radinosti, koji mu je previšnjim činom povjeren od Njegova c. i k. Apostolskoga Veličanstva, udijeliti najvišom odlukom od 10 marča o. g. u smislu § 1 dodatka uz statute: srebrenu počasnu medalju Crvenog Krta trgovcu Eminu Mandlu

Onorificenze estere.

Sua Maestà i. e r. Apostolica, con sovrana risoluzione del 19 febbraio p. p. si è grazosissimamente degnata di permettere che l'ispettore superiore doganale in riposo Eugenio Marincovich di Zara possa acceltare e portare la croce di cavaliere del regio Ordine italiano della Corona d'Italia e che il possidente Stefano Calogerà di Blatta possa accettare e portare la croce di cavaliere dell'Oraine pontificio di san Silvestro.

Premještaji.

Namjesnik dalmatinski premjestio je kot. povjerenika Miha Jadrijevića iz Korčule na Kot. Poglavarstvo u Hvaru, a namjesništvenog perovodnog vježbenika Tomu Calogerà iz Splita na Kot. l'oglavarstvo u

Per la previdenza di guerra.

Organizzata dalle benemerite dame del Comitato locale per la previdenza de guerra, che continuano instancabilmente à dare l'opera loro con abnegazione senza pari in pro' degli scopi patriottici dell'istitazione, ebbe luogo nel pomeriggio di domenica una passeggiata di beneficenza con vendita di fiori di lilla. Le dame del Comitato, assistite da buon numero di gentili signorine, spiegarono una vivissima attività, alla quale corrispose largamente il patriottismo della cittadinanza.

La vendita dei fiori fruttò circa 1700 corone. burante il passeggio concertava la Banda del Comune. Domenica prossima, 2 maggio, per iniziativa del medesimo comitato avrà luogo allo stesso scopo, sotto I protettorato di S. E il signor Luogotenente, una grande festa floreale nel Parco Blažeković, che promette, a giudicare dai preparativi, di riescire attraentissima. Ci sarà da divertirsi, da passare una bella serata e da fare una buona azione, concorrendo al uno scopo patriottico ed umanitario.

Patriotsko sabiranje metala za rat.

Pišu nam iz Dubrovnika, 23 o. m.

Poziv ratnog Ministarstva, da se stave na raspolaganje sabiračima predmeti metala, koji narodu

n.e. pro pre aun

učit lend brov

Kota posl 1 izr prin i ok

druš

proc

šega brog Gant sklop dirlji telj i upul

potal

pleme

ovdje ne dj prelij jetlog Sv. J što st za na ke ta isti m vojnik veliku glavic zastup

pune je zah nom (burno Gospo čestitk Joland Napok lijepu cvijeća majčir da je

bav i skog c djevoje komad da su tačnos vješto nije m ske no

6 godi

ne trel ju je s bilo po za djed i za oi tako (

pune. hvalni

zauzim nome I

siji radi opadanja aj da nas se umori a se izjalovio na na će mu posljezvodne moći naših širenje i promicaisto tako zdravo

a riješila da zaposu je prinudili na onom neslomljiispjeh. Ona stoji enoj snazi, jer je ia osramoti volju

nje ameri-

IJESTI

ržaće se tečajevi e u slijedećim mje-Seline, — 2. Kotar Cera, Unešić, Pla-Markovac, Bisku-- 3. Kotar Split: agari, Rogoznica,

nce, Klis, Radošić Subac, Trilj, Gala. an, Milna, Pučišće. otar Hvar: Gdinj, is, Komiža. mokvica, Pupnat, Podgorje, Janjina. ela, Donja Brela

Bačina, Dragljani, Rascani, Zupa, Poljica, Lovreć Slivno, Rogotina, Dobranji, Vidonji Topolo, Cibača. Babinopolje.

M kar, Kotišina.

vogošće, Drvenik,

tečajevi, javiće itujući učitelj poima, pučkim uči-

i vinogradari iz risustvuje što mo-

e dijeliti nikakove

ara kod N. P.

ga kotara, preda, bilo primljeno Attemsa, kome je og puka u pogle odregjena na svaa hranom uopće. da: Spiro Skuboit don Ivan Kata-Pavao Dražić opć atiškovaca, Lovre ev, tajnik općine

stva u Visu. žinsko zastupstvo

ovima povjereno om, c. k. kot. poog Krsta. i gospodin Nad-

enik pokrovitelja ojio se u krugu om povjeren od čanstva, udijeliti . g. u smislu § 1 počasnu me-Eminu Mandlu

re. con sovrana risoazosissimamente e superiore dogadi Zara possa valiere del regio a e che il possiossa accettare c

tio je kot. povjena Kot. Poglavarrovodnog vježbet. l'oglavarstvo u

Oraine pontificio

guerra.

lame del Comitaa, che continuano o con abnegaziotriottici dell'istidi domenica una di fiori di lilla. Le n numero di genma attività, alla ottismo della cit-

ca 1700 corone. anda del Comune. per iniziativa del stesso scopo, sotto nente, una grande che promette, a attraentissima. Ci bella serata e da al uno scopo

alâ za rat.

se stave na rastala, koji narodu u srcima svega

pučanstva ovoga kotara. Dok su učenici sakupljali u osobitim kolima po gradu i Gružu, dotle su se drugi zalijetali po dubrovačkoj Župi, Lapadu i t. d. Danas je evo četvrti dan da se na kolime, na životinjama ili brodicama donosi izobila svake vrste kovina. Nije moguće još ustanoviti poprečnu težinu tijeh predmeta, dok se ne razaberu po vrstama. Svakako se već sada može kazati, da će ih biti nekoliko tona. Svako je rado dao što je mogao i što mu je nepotrebno ležalo u kući.

Il prezzo del pane a Zara.

Grazie alle vivissime prestazioni di S. E. il sig. Luogotenente, che provvide a togliere le maggiori difficoltà fra cui si dibatteva il locale Consorzio dei Pistori, e mercè le cure dell'ill.mo sig. Podestà d.r. Ziliotto, questo sarà posto in grado di fornire di pane la città fino al futuro raccolto, cioè per quattro

Il prezzo del pane che, data la situazione, doveva essere molto sensibilmente aumentato, dalla prossima settimana in poi, grazie ai provvedimenti presi non salirà oltre i 78 centesimi. Questo aumento sarà men grave alla cittadinanza, confortata dal pensiero che il prezzo del pane non potrà subire altri aumenti, e dalla sicurezza di avere assicurato il pane quotidiano fino al prossimo raccolto.

Školska djeca za naše vojnike.

Pisu nam iz Stona, 15 o. m.:

Od početka rata učenici i učenice ovdješnje pučke skole jagme se da što više prinesu za našu hrabru braću na bojištu. Već preko velikih praznika učiteljice ove škole osnovale su ovdje pododbor Zelenog Krsta i sakupljale su u školu odraslije učenice da izragjuju vuneno rublje za naše vojnike. Tome su se pridružile i plemenite gospogje i gospogjice iz Stona, kao i gospogjice Gučić iz Malog Stona, te se već početkom oktobra predalo odboru Zelenog Krsta u Dubrovniku 119 parî vunenih bječava, tri velika lancuna od raše, puna vreća fine vune, 8 guća, mnogo grijala za ruke i drugog rublja, a u novcu 144 kr. i 30 para.

Zatijem su ženska školska djeca sa svojim učiteljicama sve do 15 decembra marljivo plela vunene bječve, kape i druga grijala, što se sve poslalo c. k. Kotarskom Školskom Vijeću u Dubrovniku.

Muška su djeca s nadučiteljem sabirala kupinovo liśće, rasprodala preko 100 kr. raznih ratnih znakova, poslala o Božiću za vojnike vreću smokava i bajama i izradila silu podlogača od hartije. Skolska su djeca prinosila i za Crveni Krst, za koju se svrhu u Stonu i okolici skupilo preko kruna 2000.

Sada o Uskrsu školska su djeca sakupila i prinijela 78 kr. 40 para, što je uprava škole poslala poštanskom položnicom Upravi Pokr. pripomoćnog društva Cryenog Krsta u Zadru.

Školska su djeca uvijek prisustvovala na svima procesijama i molitvama, koje su se u crkvi matici i u franjevačkom samostanu obavljale za pobjedu našega oružja i za dug i sretan život našega predobroga Cesara i Kralja. Za tu je svrhu na Mali Uskrs oko 40 djece namijenilo svoju prvu svetu pričest. Ganutljiv je bio čas, kada su djeca poslije pričešćenja sklopljenim rukama složno, tiho i milo molila upravo dirljivu ratnu molitvu, koju je sastavio njihov nadučitelj na osnovu riječi, koje je Njegovo Vel čanstvo uputilo djeci svoga carstva.

Velečasni don N. vit. Bantjelić zgodnim je riječima preporučio djeci kreposno i pobožno življenje i potakao ih da neprestano mole za našega sijedoga Vladara, jer država, kojom vlada tako dobri, mudri i plemeniti Vladar, mora da bude sretna i slavna i da dijete zadavljeno rukom toliko da se kolijevkom samo iznese slavnu konačnu pobjedu.

Akademija na korist Crvenog Krsta.

Pišu nam iz Makarske, 24 o. m. Preksinoć su u prostorijama Hrvatskoga Sokola ovdješnje vrijedne i zaslužne Milosrdne sestre privatprelijepu i raznovrsnu zabavu u čast našega presvijetloga biskupa d.r Carića, u oči njegova imendana Sv. Jurja, a na korist Crvénog Krsta Pohvalno je, što su osnovatelju i pokrovitelju škole, tako korisne za naš grad, (asne sestre i učenice htjele kao i sva- dijete. Neki su svjedoci kazali, da joj je i prijetio da ke tako i ove godine da iskažu čast i odanost a u isti mah da se priskrbi lijep iznos za Crveni Krst, vojnika. Naše se gragjanstvo odazvalo na zabavu u veliku broju. Na zabavu dogjoše i presv. biskup, poglavice mjesnih vlasti, časništvo mjesne postaje i zastupnik Klarić. Dvorane i galerija bile su dupkom pune otmjena općinstva. Zabava je počela u 6 sati

Odlična gospogjica Marija Dančević na početku je zabave i izmegju činova upravo virtuoznom vještinom odsvirala više klasičnih komada, te je zaslužila burno o lobravanje, kojim ju je općinstvo nagradilo. Gospogjica Zlata Rismondo deklamovala je lijepu čestitku u strhovima, a mala djevojčica iz Zabavišta Jolanda Mastrović proslov uz burno odobravanje. Napokon su sve učenice vještački i tačno ispjevale lijepu pjesmu čestitanja. Gospogjica Zlata Rismondo predala je presv. svečaru prekrasnu kitu svježega cvijeća. Zatijem su djeca iz Zabavišta izvela igru "Na majčin imendan" tako ljupko, umiljato i slobodno, da je upravo bila milina vidjeti te mališne od 4 do 6 godina kako na daskama prikazuju majčinu ljubav i dječiju zahvalnost i odanost. Djevojčicama se

p. p. a svršila je u 9 1/2

Igra u 5 čina "Duh kršćanstva", iz doba rimskog cara Marka Aurelija, u kojoj su sudjelovale 24 djevojčice višega učevnoga tečaja, doista dosta težak komad, bila je vrlo lijepo izvedena. Opće je mnijenje, da su učenice djevojačke škole upravo iznenadile tačnosti i pozadanosti izvogjenja. Uloge su bile tako vješto porazdjeljene i tako dobro izvježbane, da se nije moglo bolje. Za naše prilike rimske sn i slavenske nošnje i scenarija bile preko očekivanja.

Da je igra imala vaspitni značaj i dubok smisao, ne treba ni isticati. Preko dva sata i pô općinstvo ju je sa velikim zanimanjem pratilo. Odobravanje je bilo potpuno zasluženo.

Jučer poslije podne zabava se opetovala osobito za djecu i za ranjene, bolesne, i ostale vojnike, pa i za one koji ne mogoše preksinoć doći na zabavu, tako da su dvorane i sve prostorije bile dupkom

I općinstvo i Odbor Crvenoga Krsta jako su zahvalni časnim sestricama na njihovu toliko trudnome zauzimanju, kao i učenicama na njihovu toliko vrijednome predstavljanju, pjevanju i deklamovanju.

Lična vijest. 23 o. m. d.rom medicine na universi u Innsbrucku.

Spasio dječka.

Pišu nam iz Risna, 17 o. m.:

Ovdješnji financijski stražar g. Stijepo Malošević dao je danas ponovni dokaz samoprijegora, izbavivši iz mora jednoga dječka, koji je bio jedva na životu, jer kada je pao u more, ne umijući plivati, odmah je potonuo.

Ovaj ponovni primjer samoprijegorne požrtvovnosti pomenutog stražara ne smije proći neopažen, jer otkad je ovdje spasio je sa opasnošću svoga života dvije osobe od očite smrti.

Pred izuzetaim sudom u Zadru. Zadavljeno dijece od 15 mjeseci.

Na 22, 23, 26, o. m. vodila se uslijed delegacije pred ovdješnjim izuzetnim sudom glavna rasprava protiv Ivana Novakovića Nikolina, od godina 24., praveslavne vjere, neoženjena, trgovca i veleposjednika iz Budve radi zločinstva izdajnog umorstva, ka-

Na raspravi je predsjedao predsjednik Bojanić, državno odvjetništvo zastupao je d.r Pavlovič a optuženika je branio d.r Werk.

Godine 1910 bio je premješten iz Milne u Budvu carinarski činovnik Ivan Mrkulić, pak kada se sa porodicom tamo preselio, poveo je sa sobom i sluškinju Terezu Radman. U Budvi se u Terezu zagledao optuženik Ivo Novaković, sin tamošnjega imućnog trgovea i posjednika Nika Novakovića. Tereza je privoljela Ivu, i nakon nekoliko vremena rodila je snjim nezakonito d jete. Dijete je stanovalo s majkom, a optuženik Novaković po sebi.

U noći izmegju 7. i 8. novembra 1913., u oči krsnoga imena porodice Novakovića, oko 10 sati u večer, došao je Ivo po Terezu i pozvao je da dogje s njim u daščaru, gdje je on prodavao vino i pivo i da će njih dvoje tu proslaviti njegovo krsno ime. l'ereza je na to pristala, ostavila dijete na svom krevetu, zaključala vrata, a ključe predala optuženiku lvu te s njim pošla u daščaru. Tu ju je on pogostio, dok su bili skupa reče Ivo Terezi, da ga je zabolio trbuh, i izagje iz daščare. Ne zna se tačno koliko je ostao, jer se Tereza ne sjeća, ali po njenu kazivanju izgleda da je bio odsutan od 10 do 20 časaka. Zatijem se povratio u daščaru, pak je pod istom izlikom izišao i drugi put; ali je ovaj put ostao mnogo manje nego prvi put.

Oko 11sati i 1/2 u noći povratiše se oboje Terezinoj kući. Optuženik lvo dao joj je ključ, i ona je otvorila vrata, a kada je u sobu ušla, našla je dijete, kome je tada bilo 15 mjeseci, gdje na podu leži na uznak, a na djetetu svaljena koljevčica, u kojoj je dijete obično spavalo, i to baš tako, da je držalo koljevčice pritiskivalo uprav vrat djetetu.

Kada je Tereza to vidjela, stade je vika i plač, optuženik Novaković začepi joj rukom usta i reče "Muči jadna. Zahvali Bogu, da se tako dogodilo. A kad te budu pitali, reci, da si tvrdo spavala, pak se dijete prevalilo i kolijevkom zagušilo". On je za-

tijem pobjegao. Tamošnji su liječnici pregledali lješinu djeteta i kazali su da je bez svake sumnje dijete bilo zločinačkom rukom zadavljeno.

Sumnja je pala na nezakonitoga oca, optuženika Iva Novakovića, koji je zato bio pozvan, da odgovara za zločinstvo izdajnoga umorstva

Na raspravi je branitelj podigao objekciju protiv prvoga nalaza vještaka, tvrdeći, da je njihov nalaz nepotpun i da je za to potrebno da se razbistri novim vještvom. Sudbeni se dvor odazvao tome prijedlogu, te su bil obavljena druga dva vještva, od kojih je prvo izjavilo, da je moguće koliko da je zagušilo, ali da je vjerojatnije, da se samo zagušilo. Treće je vještvo kazalo, da je sve moguće, ali da je vjerojatno samo da je tugja ruka zadavila dijete.

Na raspravi je bilo preslušano više svjedoka, koji su se onda nalazili u Budvi, a mnoštvo ispita bilo je pročitano. Pomoću svjedoka je bilo ustane djevojačke škole priredile sa svojim učenicama novljeno, da je optuženik Novaković, otkada se dijete rodilo, pak sve dok ga je nestalo, radio sve moguće, da se to dijete u tloni iz Budve. Ali majka nije to dala. On se za dijete nije htio da brine; majku je neprestano korio i psovao, zašto neće da odstrani će zadaviti nju i dijete, ako ga ne odstrani. Jednom je prigodom dapaće majka htjela da ga prijavi rekoji uzdržava bolnicu, u kojoj je sada zaklonjeno 10 | darstvu, kako joj prijeti, jer ako se što djetetu dogodi, neta se zna, ko mu je mogao naškoditi, a svoga gospodara kuće zamolila je, da joj učini vidu, da se može po noći zatvoriti u sobi, jer da ju je strah da Ivo ne dogje i da ne učini što djetetu.

Na temelju raspravnih ispadaka sudbeni se dvor u jerio, da je dijete bilo zadavljeno tugjom rukom, a ako ga i nije on sami udavio, svakako da je stalno da je on u najblažemu slučaju sudjelovao u tome zločinstvu. Bio je zato osugjen za podalje sukrivstvo u zločinstvu izdajnoga umorstva na 13 godina teške

Obrana i javna tužba prijavili su ništovnu

Izgorjela kuća i u njoj dijete u kolijevci. Porodica na putu.

Pišu nam iz Siverića, 26 o. m.: Danas oko četiri sata poslije podne dogodio se žalostan slučaj, koji je duboko ganuo cijelo pučan-

Ana Odak, žena Matina, pošla je da donese vode iz neposredne blizine svoga stana. U kući joj je ostalo četvero djeće, od koje je najstarijemu oko 10 godina a najmlagjemu oko 4 mjeseca, koje je ostalo u koljevci. Kada se vraćal i kući, već je sva kuća bila u plamenu. Dotrčaše na lice mjesta oružnici, činovnici rudokopa sa spravama za gašenje; ali je sve bilo uzaludno, jer je za samo pô sata sve izgorjelo. Pošto niko u kuću nije mogao ući, dijete u koljevci izgorjelo je. Sav napor da se spasi dijete ostalo je bezuspjesno, jer je vjetar duvao, te je plamen bio sve

zahvatio u malo časova. Kuća je sagragjena godine 1908, a bila je jedna od najsolidnijih u ovom mjestu. Vrijedila je oko 6000 kruna. Kuća je bila puna pokućstva. U njoj je bilo i zaštegjenog novca, koji je muž donio iz Amerike a sada se nalazi u vojništvu, tako da je cijela porodica ostala na putu, jer ništa nije bilo obezbjegjeno.

Uzrok vatri nije poznat.

Poljski poštanski paketi.

Od 26 do uključivo 30 travnja o. g. biće dozvoljeno kod svih c. k. poštanskih ureda, pod već ustanovljenim osobitim uvjetima, primanje privatnih poljskih poštanskih paketa za treću skupinu poljskih poštanskih ureda i to baš za slijedeće:

Br. 8, 9, 11, 12, 15, 18, 19, 22, 24, 30, 32, 35, Gosp. Vinko Zukarija iz Hvara, promoviran je 36, 38, 39, 44, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 62, 99, 101, 103, 105, 108, 110, 112, 116, 118, 126, 127, | sollecitudine anche numerosi medici con copioso 128, 132, 134, 150, 154, 157, 158, 160, 186, 189, 190, 191, 201, 208, 209, 211, 214, 301, 305, 307, 308, 315, 316, 317, 320, 351, 501, 502, 503, 504 i 505.

ISKAZ

o slučajevima prenošljivih bolesti, priraslim u razdoblju od 11 aprila do 17 aprila.

BOLEST	Politički kotar	Općina	Br. slučajeva	Br. umrlih	
Difterija	Hvar	Bogomolje	1		
		Jelsa	1		
	Korčula	Blato	1		
	Zadar	Zadar	3	7	
Epid. ukočenost šije	Kotor	Hercegnovi	1		
	Split	Split	1		
Skrlet (scarlatina)	Hvar	Hvar	1		
	Knin	Drniš	16		
		Knin	5	1	
	Korčula	Blato	1		
	Sibenik	Šibenik	3		
	Zadar	Zadar	3		
Trbušni tif	Supetar	Selca	2		
	*Zadar	Zadar	4		
Trahom	Knin	Drniš	1		

RAZLICITE VIJESTI

Cesar za patriotsko sakupljanje kovina.

BEČ, 27. Kao prvi prinos za patriotsko sakupljanje metala, što sutra počinje, danas je 60 školske djece pod vodstvom svojih učitelja, primilo u Schônbrunnskom dvorcu Cesarev prinos, koji se sastoji od kojih 7000 kilograma.

felegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau

I nostri combattimenti nella Polonia russa ed in Galizia.

VIENNA, 27. Si comunica ufficialmente il 27

Su tutto il fronte nessun particolare avvenimento. In parecchi settori violenti duelli di artiglieria. Nei Carpazi i Russi hanno prima di tutto di nuovo sospeso i loro attacchi, ricchi di perdite, contro le nostre posizioni sul valico di Uzsok, e nei settori frontali contigui ad est.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

L'incrociatore corazzato francese "Leon Gambetta" silurato da un nostro sottomarino e colato a picco.

VIENNA, 28. Il comando della flotta pubblica il seguente comunicato:

Il sottomarino 5, comandato dal tenente di vascello Giorgio cav. de Trapp ha silurato ed affondato nel Mar Jonio l'incrociatore corazzato francese "Leon Gam-

Leon Gambetta" incrociatore corazzato francese, varato nel 1901, lunghezza m. 147, larghezza m. 21, pescaggio m. 8.2, dislocamento ton. 12550, forza motrice cav. ind. 29.000 velo-

ROMA, 28. L'Agenzia Stefani ha da Brindisi L'incrociatore corazzato francese "Leon Gambetta" fu silurato la scorsa notte, verso l' 1 e mezza, a una distanza di circa 25 miglia a sud di Santa Maria di Leuca. L'incrociatore per non affondare si investi. Il numero delle persone dell'equipaggio fino ad ora salvato ascende a 108; esse furono trasportate da alcune barche di pescatori nei locali del personale semaforico di Santa Maria di Leuca.

ROMA, 28. La "Tribuna" reca: Il "Gambetta" fu silurato a una distanza di 20 miglia dalla costa italiana. Il capo della stazione semaforica di Santa Maria di Leuca si affrettò con una squadriglia di navi a portare soccorso. Il "Gambetta" che era fortemente inclinato, fu lasciato andare in direzione di scirocco è abbandonato al suo destino, scomparve. Gli ufficiali francesi lo considerano perduto; perchè la falla aperta dalla torpedine è enorme.

L'acqua penetrò nello spazio nelle macchine. Da Taranto partirono navi di soccorso con medici. La "Tribuna" ritiene che il sottomarino austro-ungarico, partito da Cattaro all'albeggiare, viaggiò di giorno senza immergersi; al tramonto si immerse e navigò sotto mare e durante la notte risali alla superficie. Si sapeva da lungo tempo che tre incrociatori francesi del tipo "Gambetta" incrociavano fra le piccole isole tra Corfù e l'Italia. Il tempo cattivo, il mare burrascoso e la nebbia favorirono l'azione del sottomarino, che operò col chiaro di luna.

ROMA, 28. La "Stefani" ha da Brindisi: In seguito all' urgente necessità di portare aiuto ai naufraghi del "Gambetta", partirono da Brindisi e Taranto torpediniere italiane e rimurchiatori.

ROMA, 28. Il "Giornale d'Italia" ha da Brindisi: Siccome gli apparati radiotelegrafici dell' incrociatore corazzato "Leon Gambetta" non funzionavano, le perdite di vite umane sarebbero state più rilevanti senza l'intervento del personale del semaforo italiano, che chiamando soccorso in tutte le direzioni, iniziò il salvataggio mediante scialuppe ad onta dell' oscurità della notte. Quasi immediatamente dopo alcune barche da pesca, guidate dagli addetti al semaforo ed alcune torpediniere accorsero sul luogo del disastro. L' equipaggio della nave contava 720

Giunsero sul luogo tutti i cacciatorpediniere da Brindisi, Otranto e da Taranto, che perlustrarono il ma-

materiale sanitario. Dei 108 salvati, 5 sono feriti. Il siluramento colse l'equipaggio mentre dormiva; gli è perciò che molti fra i salvati furono trovati completamente svestiti. Le autorità di Taranto ebbero l'incarico di inviare vestiti per i naufraghi.

I combattimenti degli eserciti germanici.

BERLINO, 27. ll Wolff Bureau comunica: Grande quartiere generale, 27 aprile. Teatro occidentale della guerra.

Nelle Fiandre gli Inglesi assalirono con forze molto numerose la nuova linea della nostra posizione a nord e nord-est di Ypres, che corre da 3 fino a 4 chilometri a sud della posizione anteriore. Gli attacchi, in parte presi a tergo dall'artiglieria germanica a sud-est di Ypres, crollarono completamente con perdite straordinariamente gravi. Le case di Lizerne, completamente abbattute dall'artiglieria nemica, furono la scorsa notte da noi sgomberate. Immediatamente ad est di Lizerne viene mantenuta la testata del ponte, sita sulla riva sinistra del canale. Fino ad ora nei combattimenti presso Ypres vennero prese 50 mitragliatrici. Abbiamo cominciato a bombardare con visibile successo Poperinghe, importante punto nodale ferroviario e sito principale delle retrovie. Attacchi francesi nel bosco delle Argonne, nonchè sul Hartmannsweilerkopf furono respinti. Sulle alture della Mosa abbiamo conseguito anche ieri ulteriori vantaggi, sebbene i Francesi vi avessero concentrato nuove forze. Gli attacchi nemici contro la nostra posizione di Combres nonchè nel bosco di Ailly, furono ribattuti con forti perdite del nemico. Nell'attacco notturno da vicino ci siamo spinti innanzi con successo nel Priesterwald.

Teatro orientale della guerra. La situazione ad est è inalterata.

La suprema direzione dell' esercito.

La guerra in Turchia

Tentativi di sbarco falliti. — Un incrociatore danneggiato, una nave trasporto affondata.

COSTANTINOPOLI, 27. Ufficiale. Il nemico, sbarcato presso Kumkale, voleva, sotto la protezione delle navi da guerra avanzare, ma le nostre truppe respinsero il nemico fino alla spiaggia. Il nemico ebbe 400 morti. Noi abbiamo fatto 200 prigionieri. Le nostre perdite sono insignificanti. Dinanzi a Kabatepe abbiamo fatto prigionieri una quantità di In-

COSTANTINOPOLI, 28. (Ufficiale). Le coste da Sighindere, ad ovest di Sedilbahr, sono sgomberate dal nemico. Il nemico sbarcato in prossimità di Kabatepe si sforzò, protetto dal fuoco delle sue navi, di mantenersi nelle sue posizioni di difesa. Questa mattina le nostre truppe presero d'assalto le dette posizioni. Il nemico fu costretto a battere in ritirata su tutto il fronte, con perdite straordinariamente grandi. Una parte del nemico, in fuga verso il mare, si rifugiò nelle scialuppe e si allontanò rapidamente. Quelli che non poterono fuggire si arresero in massa.

Alle ore 41/2 pom., si comunica che forze nemiche ascendenti a circa quattro brigate, sulla costa di Kabatepe furono ricacciate in mare. Un incrociatore nemico con un albero spezzato e con la poppa avareata fu rimurchiato verso Tenedo. Una nave trasporto nemica, colpita dalle granate della nostra artiglieria colò a picco davanti a Ari-burnu

L' anniversario della salita al trono del Sultano. — I successi della quinta armata.

COSTANTINOPOLI. 28. All' odierno ricevimento che ebbe luogo a Corte in occasione dell' anniversario della salita al trono del Sultano, il Ministro della guerra comunicò al Sultano un telegramma del comandante della quinta armata, Liman pascià, giusta il quale egli avrebbe completamente battuto il centro e l'ala destra delle forze nemiche. Egli spera che anche all' ala sinistra toccherà la stessa sorte. Per conchiuso del Consiglio dei Ministri, al nome del Sultano venne aggiunto il titolo di "Gazi" (il vincitore).

Una nuova dreadnought russa nel Mar Nero.

PARIGI, 27. I giornali hanno da Bucarest: leri fu avvistata davanti a Constanza la flotta russa diretta verso sud. A capo della flotta eravi una grande corazzata moderna, verosimilmente una nuova "dreadnought" costruita nei cantieri del Mar Nero

> P. KASANDRIĆ odgovorni urednik Tiskarnica Josipa Ferrari.

CRVENI KRST - CROCE ROSSA

Za Crveni Krst.

Sakupljeno izmegju nekoliko putnika na pruzi Zadar Rab, na parobrodu "Airone" na dan Uskrsa o. g. kr. 8 — Raccolte fra alcuni viaggiatori tra Zara ed Arbe sul piroscafo "Airone" il giorno di Pasqua a.c.

Prilozi za Crveni Krst.

(Slijedi Vinjane). Radeljić Miho p. Ilije kr. 1 Radeljić Ante p. Jure 1 Radeljić Ana ud. p. Martina 0:60 - Bilopavlović Ivan Matin 2 - Dubravac Iva ud. p. Ante 1 - Parić Andrija pk. Mihe - Parić Iko p. Ante 1 - Parić Kata ž. Matina 2 - Bilopavlović Pere p. Joze 2 - Bilopavlović Stipan p. Stipana 2 — Buljan Bariša p. Petra 0:20 — Bilopavlović Frano p. Ivana 1 - Buljan Mate p. Joze 1 Bilopavlović Ivan Blažev 2 — Buljan Iva ž. Antina 0:20 — Ajduk Angja ž. Mihina 2 -- Klapirić Joza ž. Ivanova 1 — Buljan Ana ž. Jozina 2 — Buljan Jozo p. Jure 1 — Bušić Matija ž. Franina 1 — Bušić Joko i Miho p. Nikole 5 - Bušić Jozo p. Petra 2 — Bušić Ana ud. p. Ivana 2 — Bušić Ivan p. Jure 2 — Bušić Miho p. Jure 2 — Bušić Marijan Jozin 1 — Bušić Angja ž. Mihina 6 — Bušić Matija ž. Ivanova 1 — Bušić Angja ž. Matina 1 — Bušić Klara ž. Matina 1 - Bušić Marko p. Stipana 2 -Bušić Stipe p. Ante 2 — Bušić Ivan p. Ante 1:40 — Bušić Stipe p. Mate 2 — Bušić Ana ž. Stipina 1 — Bilopavlović Kata ž. Antina 3 - Klapirić Matisa 3 — Klapirić Janja p. Andrije 1 — Buljan Mate pk. Mate 3 — Buljan Toma p. Bariše 2 — Buljan Ante p. Jure 1 — Bilopavlović Matija ž. Marijanova 5 — 65, 66, 67, 72, 73, 74, 77, 81, 86, 90, 92, 93, 97, 98. re in tutte le direzioni. Giunsero sul posto con grande — Radeljić Marijan p. Mate 1 — Pojatina Jozó p. Radeljić Miho p. Mate 1 — Pojatina Iko p. Stipana 2

p. Mate 1 — Gjerek Nikola p. Jakova 2 Manda ud. p. lke 2 — Gjerek Mate p. Petra 2 — Župić Iva ž. Ikina 2 — Perković Ante p. Jakova 2 - Skeva Mate p. Stipana 2 - Skeva Iko p. Mate 2 -- Škeva Iva ž. Antina 2 — Ivinić ud. p. Joze 2 .— Rudež Jozo p. Stipe 2 — Rudež Ivan p. Stipana 2 Rudež Manda ud. p. Nikole 2 - Rudež Ana ž. Jozina 2 - Rudež Mara p. Bojke 2 - Rudež Iva ž. Petrova 2 — Rndež Joko p. Joke 2 — Gjerek Maža ž. Jozina 2 — Slišković Ivan p. Jore 2 Topić Petar p. Mate, Turkeš 2 — Topić Manda ud. p. Frane 2 - Topić Ivan p. Mate 2 Zakarija Mate p. Šimuna 2 — Topić Jure p. Ante 1 — Rebić Matija ž. Jozina 1 — Rebić Marko p. Stipana 1 — Rebić Jela ž. Ikina 1 — Rebić Marijan p. Ante 1 — Rebić Mate p. Ante Tonin 1 — Rebić Braća Gagrići 3 — Rebić Ivan (Zec) Rebić Angja ž. Jurina 2 — Rebić Macuka ž. Jurina 2 — Slišković Jozo Ilijin 1 — Radeljić Marijan p. Jore 1:20 - Perić Ivan Marijanov 2 - Perić Mara ž. Ivanova 1 — Perić Iva ž. Jozina 1 — Peša Iva ž. Ivanova 1 - Peša Nikola 0:50 - Dujmušić Ana ud. p. Simuna 1:40 — Sontić Jure 1 — Sontić Luca 1 — Sontić ud. p. Mate 3 — Tolić ud. p. Grge 1 — Tolić Mate p. Ante 2 — Tolić Petar 2 Perić Ante p. Simuna 1 -- Perić Mate Ivanov 1 — Perić Marijan p. Mate 1 — Perić Ante Stipanov 3 Simić Manda ž. Marijanova 1 — Jelavić Iva ž. Antina 1 — Jelavić Mara ž. Jozina 1 — Jelavić Ma-

A New Action of A State of Sales and A Sales and A

Ante 5 — Pojatina Mate p. Ante 2 — Pojatina Ivan | bić Iva ž. Jurina 1 — Prka Jozo p. Mate 1 Ždero | Jelinić Pere 1 — Jelinić Jozo pok. Marijana 0:20 — | kr. 15 — Dvornik Ivan 10 — Veljačić Ivan 5 p. Ante 2 — Jelavić Božo p. Ante 2 — Jelavić Ante | Mate 2 — Rebić Ivan p. Ivana 1:50 — Rebić Ana ž. Gjerek Antina 0:20 - Rebić Iva ž. Antićeva 1 - Rebić Mara Antićeva 1 — Roščić Luka 2 — Šanić Miho Jozin 1 — Rebić Mara Andrijina 1 — Roščić Mara ž Stipina 1 - Radat Ivan p. Joze 2 - Baketić Petar p. Andrije 2 — Bušić Jukov pk. Mihe 3 — Rebič Ante, bačak 1 — Rebić Marko p. Jure 1 — Rebić Božo p. Filipa 1 — Rebić Ivan p. Andrije 1 — Topić Petar p. Ante 1 - Janjiš Božo 1 - Nenadić Stipe 1 — Tomasović Miho 1 — Lončar Joko 2 — Gjuzel Jozo 1 — Gjuzel Mate 1 — Janjiš Stipe 2 Gjerek Mate 1 - Gjerek Iva ud. p. Mate 1 čar Luca ž. Milina 1 — Gjerek Perek 2 Jela ž. Matina 1 — Gjerek Jozo p. Joze 1 — Gjerek lko p. Mate 1 — Gjerek Iko p. Bože 1 — Gjerek Jure p, Ante 1 - Gjerek Mate p. Ante 1 Gjerek Marko p. Ante 0:40 - Gjerek Iko p. Ante 1 Gjerek Jozo p. Ante 1 — Janjiš Ivan 1 — Janjiš Marko p. Ante 2 - Tomasović Iko 1 - Matić Ante 1 - Šteko Manda ud. 1 - Gjuzel Stipe Božin 2 -Juroš Marko p. Petra 1 — Juroš Ivan p Bože 1 Juroš Mate p. Bože 1 — Juroš Jozo p. Ante 1 — — Juroš Mate p. Petra 1 — Juroš Marijan p. Jakova 0:40 — Juroš Marijan p. Joze 0:40 — Juroš Jozo Matin 1 — Juroš Iko p. Joze 0:40 — Juroš Angja ž. Matina 0:40 — Juroš Iva ud. p. Ante 0:50 — Lončar Mate 1 — Lončar Ante Ruban 1 — Lončar Marko p. Paške 1 — Lončar Pere p. Andrije 1 — Lončar Ana tija ž. Ilijina 1 — Perić Ana ud. p. Stipana 1 — To- ud. p. Marijana 1 — Lončar Ante p. Mate 1 — Lončar lić Iva ž. Ivanova 1 — Jurišić Frano 1 — Jurišić Mate p. Ike 1 — Lončar Ante p. Ike 1 — Lončar | ud. p. Jakova 1 — Gjurel Iva ž. Božina 1. Mara ž. Markova 1 — Perić Ivan p. Mate 1 — Kutleša Pere 1 — Galić Mate Ivanov 1 — Galić Ante p. Maud. p. Mate 1:60 - Tošić Manda p. Nikole 1 - Re- rijana 1 - Galić Ante Matin 1 - Galić Mate p. Petra 1 -

Jelinić Ante 0:60 — Tošić Mate p. Ante 2 Iva ž. Stipina 1 — Jović Ana ž. Božina 1 — Jović 1:50 — Petrović Ante 3 — Medin Nikša 10 — Mla-Jure p. Jore 1 — Jović Stipe Petrov 1 — Jović Ivan dinko Roje 10 — Rudolf Romei 2 — Ante Corkalo Kiteša 1 – Jović Miho Ikin 1 — Kukavica Mate 1 — Perina Ive 1 — L. Mazzura 30 — Š. Vlašić, — Vidoš Iva ud. p. Filipa 0:40 — Jović Ante 0:60 abit. 5 — J. Žarak 5 — Obitelj Kovačev 6 — Gelpi Jović Božo p. Mate i - Jović Ivan Duma 1 Jović Ana ž. Perina 1 — Jović Joza ž. Mihina 1 Jović Luca p. Ivana 1 — Jović Kata ž. Ikina 0:60 Jović Pere Radeljušić 1 — Nenadić Luca 1 Nenadić Matuka 1 - Nenadić Ivan p. Joze 1 Nenadić Božo Jozin 1 - Nenadić Mate p. Ike 1 Nenadić Marijan p. Simuna 1:40 Nenadić Miho p. Bože 1 - Nenadić Miho p. Ante 1 - Nenadić Mate p. Jure 1 — Nenadić Iko Božin 1 — Jelinić Mate 1 Petrić Ante 1 — Vican Ruža ž. Antina 0:40 -Vican Iva ž. Antina 0:30 — V can Luca ž. Matina 1 Vican Iva ž. Perina 0:40 — Vican Mate p. Ivana 3 — Petrić Iva udova 0:20 - Nenadić Mara ž. Mibina 1 Nenadić Ivan p. Ante 1 — Nenadić Jela ž. Antina

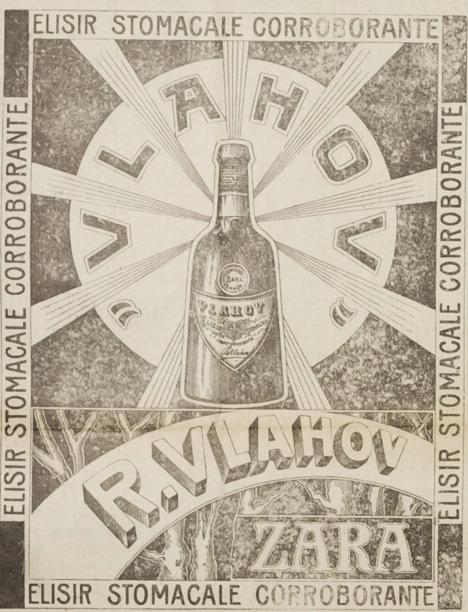
- Nenadić Leko Stipe p. Jure 1 Nenadić Ruža ž. Matina 0.40 - Leko Ivan p. Marka 1 - Kutleša Joko p. Ivana 1. — Baga Ana udova 0:60 — Baga Juroš Mate p. Jure 1 - Juroš Marijan p. Ante 0:60 Iva p. Petra 0:40 - Misir Šimun 4 - Misir Matija ž Matina 2 – Kutleša Matija ud. p. Mate 1 – Aračić Iko p. Cvitana 1 — Aračić Paško 0:40 — Aračić Mate p. Ivana 1 — Aračić Mate Špaletić 0:40 — Aračić Marijan 0:60 — Aračić Ante p. Jure 0:60 -Kutleša Jure p. Franc 3 - Kutleša Manda ud. p. Mate 4 — Kutleša Petar p. Ilije 2 — Delipetar Ante 1 — Delipetar Ivan p. Ivana 2 — Delipetar Ana Sakupljeno po mjesnom odboru u Tijesnom u Mate Čorkalo 1.

kr. 368:15. Dopriniješe: Blažević Antun c. k. sudac

Tošić Jakov Kolina 2 — Nikola Novak 2 — Mate Jandić Dušan 10 — Josip Jajac 2 — Ivan Bareza 5 — Tvrtka J. Pasqualin 20 Don Ante Sare župnik 10 - Crkovinarstvo župne Crkve 10 - Bratovština N. Gospe S. I. 5 — Annunziato Denaro 15 — Marika Prodam 10 - Angela Mestrov 10 - Tone Belas 1 Francesco Salamun 5 - Joso Bilač 1 - Potrošno Obr. Zadruga 10 - Matteo Obratov et figlio 25 -Krste Obratov 50 - Frane Gelpi 2 - B. Paić, nadučit. 3 — V. Tolja 3 — A. Rakvin 2 — Zečević Milan 2 — Bulović S. 2 — Fiorović Andro 2 — Oružnička postaja 15 - Giuseppe barone de Wiederkehr 2 - M Matcovich e fam. 4 — Josip Filipi 2 — Krsto Enjak 1 — Mare Pasqualin 0:20 — A. Ćurko 1 — Burić Marta 0:20 — Stezić M. 1 — Marača Marko 0:50 — Bare Fantov 0:40 — Andrija Servov 0:10 — Lujka Lučić 1 — Bilač Tome 1 — Obratov M. 3 — Ane Mijatović 1 — Tereza Obratov Piljar I — Josip Pa-squalin 1 — Luce Meštrov Krstina 0:20 — Jurka Kaleb 0:20 — Pere Marača 1 — Frde Salamun 0:30 Sinka Barbača Matina 0:40 — Martin Fantov 0:20

— Marko Suška 0:20 — Marija Tecilazić 5 — A. Jajac 1 — Ivo Jajac 0:20 — Anka Alborghetti 1 — Roko Orada 2 — Ane Corkalo 0:20 — Jurka Me štrov ž. Šime 1 - Luigja Jajac 1 - Maria v.a Banchetti 3 — Luce Grgurina 0:20 — Božica Salamun ž. Marka 0:10 — Mara Simat 0:05 — Petra Kateb 1

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Tiskarni Josipa Ferrari u Zadru. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia Giuseppe Ferrari in Zara

ese Milioni ses adoperano contro la '

TOSSE raucedine, catarrro e ingorgamento, tosse con-

Kaiser Caramelle pettorali (con tre abeti)

6050 certificati di medici e privati attestano il buon successo

Bomboni oltremodo piacevoli e gustosi.

Pacchetti 20 e 40 cent. Scatole 60 cent. Vendesi presso: Giorgio e Spiri-dione Brčić Droghieri in Zara; P. Novak farmacista in Lesina; S. Boglich farm. in Knin; Norberto Cindro farm. in Trau; A. Karlovac farm, in Cittavecchia e G. de Borzatti farm. in

SOCIETÀ OFFICINA MECCANICA E FONDERIA

Ingegnere: PIETRO VERACI in FIRENZE.

Anonima con Sede in Firenze. — Capitale versato Lire 1.200.000.

Assortimento il più completo di

MACCHINE OLEARIE

premiate con due gran prix, due diplomi di I.o grado e sette medaglie d'oro.

Assume forniture a condizioni favorevolissime.

Rappresentante la Ditta: FRATELLI MANDEL & NIPOTE - ZARA.

NACORRADO DE CONTRACTO DE LA CONTRACTO DE LA

Potpuna zaštita loze od peronospore

PEROCID

sredstvo koje zamjenjuje modru galicu.

PEROCID je na osnovu višegodišnjih pokusa c. k. Stanice za zaštitu biljaka u Beču i drugih nastavnih i pokusnih zavoda okušeno sredstvo za zaštitu biljaka, koje se preporučuje kao zamjena potpune vrijednosti namjesto modre galice.

PEROCID se pravi od soli raznih zemalja (Cerium, Neodym, Lanthan), nije ni malo otrovan, a pri upotrebi je jestiniji od modre galice.

L'EROCID se jednako kao i rastopina modre galice i klaka priregjuje klakom, poliva se istim štrcaljkama na lozu, a ima tu veliku korist što se rastopina perocida može da uzdrži na neograničeno vrijeme, te se može prekinuti od jedne upotrebe do druge bez uštrba po njeno djelovanje. Proizvodnja se perocida nalazi pod nadzorom c. k. Poljodjelske kemijske pokusne stanice u Beču. - Prodaje se uz jamstvo vrijednosti. Upustva o upotrebi kao i ponude šaljemo na želju

HELLER & SCHILLER

PRAG, Heinrichsgasse 31.

Izvadak iz Zakona od 12 aprila 1907, o prometu vinom, vinskim moštom i mastom. Nabavlja se kod tiskarne J. Ferrari u Zadru

Sa dvostrukim relijevom: Nj. Veličanstvo Cesar Franjo Josip I. i Vilim II. Mit vereinten Kräften ili ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro Viribus unitis 1914, sa gvozdem ili sa službenim saveznim krstom c. i k. Ratnoga Ministarstva: od čelika ili nikla kr. 5, sa kožnim povezom na ruku kr. 6, vanredno plosnat kr. 8, sa radijskim brojevima kr. 10, sa džepnim budilnikom kr. 15, jeftin časovnik od nikla kr. 3, lanac na ratni časovnik kr. 1; ratni budilnik "Kanone" kr. 5; ratni budilnik "Trommier" kr. 6: 3 godine jamstva. Šalje uz pouzeće Prvo skladište ratnih časovnika

MAX BÖHNEL,

Beč, IV. Margarethenstrasse 27/69. Izvorni tvornični cjenik besplatno.

Novo! Sreben časovnik sa povezom na ruku i sa dvostrukim zaklopcem kr. 20.

TISKARNICA G. FERRARI

(naslj. Petra Jankovića)

Calle Larga ZADAR Telefon br 87

Tiskarnica je snabdjevena najnovijim materijalom kao i najmodernijim strojevima. Prima i izragjuje što prije i najvećom pažnjom kojumudrago tiskarnu radnju, pismenima latinskim, njemačkim, ćirilicom, i grčkim. Izvršuje kromotipografične radnje, radnje su tri boje i t. d. osmrtnice, posjetnice, omote, račune, fakture, trgovinske police i t. d;

sve uz najniže cijene da se nema bojati konkurencije.

000000000000 FRATELLI MANDEL & NIPOTE BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblic; Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 41/ del Credito fondurio dalmato Obbligazioni provinc ali dalmate 40/0. Lettere di pegno 41 2 0 40/0 della Banca Commerciale di Budapest. -Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4010. - Prestito ferroviario Bulgare al 6 e 5%. - Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2 0/0 ecc

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400 000, in rate mensili di Cor 20 Credito fondiario Austr. 30/0. Vinc princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 40/0. Vincprinc. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti turchi 1870 da f.chi 400. Vnc. princi.

chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo (roci rosse Austriache, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4º/0.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d' Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e ili richieste dei propri clienti, senza alcuna sp

la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti, Furto con iscasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

SRPSKA STEDIONICA

u ZADRU (protokolisano udruženje s ograničenim

jamstvom). OSNOV. 1901. - ZAP. RAD. 1902. PRIMA NOVAC na članske knjižice i na one

stalne nedjeljne štednje. Najmanji je ulog ove vrste štednje 50 para (helera) sedmično; štednja traje 4 godine. PRIMA NOVAC na uložne knjižice od 1 krune

na više uz kamatu 4 $I_2^{n}/_0$; otkaz po pogodbi. PRIMA NOVAC u tekući račun, vršeći sve naloge svojih kontokorentista. Úslovi po pogodbi. PRIMA OSTAVE na čuvanje i rukovanje, uz naročite uvjete.

IZDAJE zajmovena mjenicu, obveznicu ili u tekući račun sa i bez hipotekarnog osjeguranja. IZDAJE zajmove na račun zaloga papira od vrijednosti, zlatna i srebrna novca. ESKOMPTUJE izvučene papire od vrijednosti i

KUPUJE i prodaje papire od vrijednosti, čekove,

devize i svakovrsni strani novac uz najpovolnije uslove. PRODAJE promesse za sva vučenja.

PREGLEDA izvučene brojeve svih vrsta papira od vrijednosti.

OSJEGURAVA srećke i ostale vučenju podložne papire od vrijednosti protiv gubitka pri vučenju. VRŠI NAPLATE I ISPLATE u i izvan Moņarhije. OBVALJA SVE POSLOVE BRZO, TAČNO KULANTNO.

Go

Hor spjeh

cusku mors nošći teljsk štete podm u kra franci naval

krstar

nje v stroje nu o 4 top centin metna imala vrijed 147 1 binu koja znača neprij

načko skih 1 cusko na O lagju. zuje p

> ubere pretež podm gje. S danele vještir danji divna vine 1 izumi ipak s one u da ov

ganje

upotri uistinu grane mljište tvori s hrabri i njeg veliko

imaju

do sad

ske kru ročito s jer su pa i sa poljske poljske

mice de postavl dana h tenoga 700 gra stroge s za neki idu za nastavlj

tehnički sagragje